

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИВАТНА УСТАНОВА
«ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ
ІНСТИТУТ «БЕЙТ-ХАНА»

Кафедра гуманітарної та соціально-економічної
підготовки

ТРАДИЦІ ЄВРЕЙСЬКОГО НАРОДУ

РОБОЧА ПРОГРАМА навчальної дисципліни

підготовки

бакалаврів

(назва рівня вищої освіти)

галузі знань

05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності

053 Психологія

(код і найменування спеціальності)

Дніпро -2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Традиції єврейського народу» спеціальності 053 Психологія освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів для здобувачів вищої освіти 3 курсу.

Розробник: к. пед. н. Бакуліна Н. В.

Робоча програма розглянута та затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології

Протокол від «26» серпня 2021 року № 01

Зав. кафедри

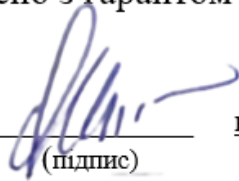

(підпис)

к. істор. н. Д. В. Коротенко
(прізвище та ініціали)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми «28» серпня 2021 року

Гарант освітньої програми

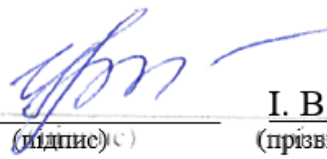

(підпис)

к. псих. наук Г. Г. Колінець
(прізвище та ініціали)

Робоча програма перевірена навчально-методичним відділом «31» серпня 2021 року

Завідувач навчально-методичного відділу

(підпис)

І. В. Зеркаль
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисциплін за формами навчання	
	Денна	Заочна
Статус дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання	українська	українська
Передумови вивчення навчальної дисципліни (які дисципліни мають передувати вивченню)	вихідна	вихідна
Курс	3	3
Семестр	5	
Триместр		8
Загальний обсяг годин / кредитів	120/8	120/8
Кількість змістовних модулів	2	2
Годин на аудиторне вивчення	60	12
Годин на самостійне вивчення	60	108
Форма підсумкового контролю	залік	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Вивчення традицій єврейського народу - важливий компонент системи єврейської освіти в пострадянських країнах, спрямований на досягнення виховної та навчальної мети: формування національної самоідентифікації, формування базових знань щодо традицій рідного народу.

Сьогодні у формуванні особистості все більшого значення набуває національний аспект. У зв'язку з цим цілком закономірним є викладання курсу «Традиції єврейського народу».

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

1. Єврейське право та заповіді.
2. Єврейський дім та життєдіяльність.

Метою Основна мета курсу – допомогти студентам досконало оволодіти знаннями щодо основних традицій та звичаїв єврейського народу, сформувати почуття національної гордості, бажання відроджувати культуру рідного народу та його цінності.

Відповідно до поставленої мети головними **завданнями курсу** «Традиції єврейського народу» є:

- ознайомити студентів з багатовіковими єврейськими традиціями і звичаями, що охоплюють всі сфери життя людини;
- формувати національну самосвідомість та самоідентифікацію;
- сприяти відродженню національної культури і поверненню до традиційних єврейських цінностей;
- здійснювати інтеграцію у викладанні суміжних дисциплін етнокультурного компо-ненту (іврит, класичні тексти, філософія іудаїзму).

Розроблена програма відповідає поставленим завданням і побудована так, щоб студенти оволоділи теоретичними знаннями з даного курсу, змогли використовувати здобуті знання у практиці психологічної роботи з представниками єврейського етносу.

Вивчення програмного матеріалу будуватиметься з урахуванням зв'язку єврейської культурології, філософії та мовознавства.

Зміст даної програми спрямований на розвиток національної самосвідомості студентів, на збагачення їх кругозору знаннями про традиції єврейського народу від найдавніших часів до сьогодення.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми після опрацювання курсу «Традиції єврейського народу» студенти повинні **знати**:

- зміст існування єврейського закону (Тора, Талмуд) для єврейського народу у культурологічних аспектах;
- суть головних понять іудаїзму;
- середньовічну кодифікацію єврейського права;
- історію та порядок єврейських свят та національного календаря;
- єврейські етичні поняття;
- єврейські сімейні обряди.
- Після опрацювання курсу «Традиції єврейського народу» студенти повинні

вміти:

- дотримуватись норм національної поведінки;
- здійснювати порівняльну характеристику єврейських законів щодо минулого та сьогодення;
- розрізняти сімейні обряди різних єврейських громад (вихідців Тунісу, Марокко, Ізраїлю, країн Європи та Азії).

Інтегральна компетентність ІК

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

К1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності СК

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПР8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.

ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**МОДУЛЬ № 1. ЄВРЕЙСЬКЕ ПРАВО ТА ЗАПОВІДІ.****Тема № 1. Вступ до курсу. Основні поняття.**

Єврейська традиція - закон, що регламентує всі сфери життя індивідуума та суспільства. Суть головних понять іудаїзму.

Література [2, 4-6, 9, 12, 13, 17, 19-21]

Тема № 2. Середньовічна кодифікація єврейського права.

Ознайомлення з працями єврейських мудреців раннього середньовіччя щодо кодифікації єврейського права. Рамбам «Митна і Тора». Мудреці пізнього середньовіччя.

Р. Йосеф Каро «Шульхан Арух». Культурологічний та правовий розвиток деяких положень єврейського права.

Література [1,4-7]

Тема № 3. Календар євреїв, історичний зміст і біблійна основа єврейських свят.

Календарні дослідження мудреців епохи Талмуду. Дослідження щодо календаря Рамбама, Ральбага та інших єврейських мудреців середньовіччя. Календарна особливість єврейських свят.

Література [1,2]

Тема № 4. Філософське осмислення змісту свят та їхнє значення у житті єврейського народу.

Філософія єврейських мудреців Талмуду щодо свят. Мудреці середньовіччя та нинішнього часу щодо свят. Філософія хасидів Хабару та визначні дати.

Література [5,6,9]

Тема № 5. Поняття та класифікація заповідей.

Поняття заповіді. 613 заповідей: 248 позитивних та 365 негативних заповідей. Рам-бам «Книга заповідей».

Література [4,7,10]

Тема № 6. Заповіді благодійність та милосердя.

Значення благодійності у єврейському житті. Поняття «цдака». Милосердя - одна з характерних рис існування єврейського народу.

Література [2,6,9,10]

МОДУЛЬ № 2. ЄВРЕЙСЬКИЙ ДІМ ТА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ.

Тема № 7. Характерні риси єврейського дому.

Єврейський дім та шабат. Роль жінки у єврейському домі. Використання єврейського права та заповідей у повсякденному житті народу. Опис сучасного єврейського дому. Єврейський дім у суботу. Короткий огляд суботніх законів. Жінка в єврейській історії. Закони щодо жіночої поведінки.

Література [2,13]

Тема № 8. Життєвий цикл.

Народження людини. Обрізання та викуп первістка - заповідь батька щодо сина. Дитина у трьохлітньому віці. Повноліття. Бар- та Бат-Міцва - зв'язок між дитинством та дорослістю. Виховання. Навчання Тори та ремеслу. Повага до батьків.

Література [9,11,18]

Тема № 9. Єврейські книги.

Ставлення до єврейських книг. Особливий статус єврейського тексту. Поняття святості книги. Шанобливе ставлення до книги.

Література [20-23]

Тема № 10. Шлюб.

Хуца- перший єврейський дiм. Органiзацiя весiлля. Роль жiнки та чоловiка в сiм'ї.

Лiтература [17, 20-23]

Тема № 11. Смерть та траур.

Поведiнка на похоронах. 7 днiв трауру, закони щодо цього часу.

Лiтература [15-19]

Тема № 12. Єврейська мораль

Особливостi єврейської етики. Висловлювання з Талмуду та Мiдрашу щодо єврейської моралi.

Лiтература [1-15]

4. Структура навчальної дисциплiни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												Форма контролю
	Денна форма						Усього	у тому числі					
	Усього	л	п	лаб	с	сп		л	п	лаб	с	сп	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
МОДУЛЬ № 1. ЄВРЕЙСЬКЕ ПРАВО ТА ЗАПОВІДІ													
Тема № 1. Вступ до курсу. Основні поняття.	8	2	2			4	9	2				7	У
Тема № 2. Середньовічна кодифікація єврейського права.	8	2	2			4	7					7	У, ПК
Тема № 3. Календар євреїв, історичний зміст і біблійна основа єврейських свят.	8	2	2			4	8					8	У, ПК
Тема № 4. Філософське осмислення змісту свят та їхнє значення у житті єврейського народу.	8	2	2			4	10	2				8	К
Тема № 5. Поняття та класифікація заповідей.	8	2	2			4	8					8	Т
Тема № 6. Заповіді благодійності та милосердя.	8	2	2			4	8					8	У
Тема № 7. Характерні риси єврейського дому.	12	4	2			6	10		2			8	
Разом – зм. модуль 1	60	16	14			30	60	4	2			54	
МОДУЛЬ № 2. ЄВРЕЙСЬКИЙ ДІМ ТА ЖИТТЄДІЯЛЬНІСТЬ													
Тема № 8. Життєвий цикл.	10	2	2			6	12	2				10	
Тема № 9. Єврейські книги.	10	2	2			6	12		2			10	У
Тема № 10. Шлюб.	12	2	4			6	10					10	Т
Тема № 11. Смерть та	14	4	4			6	12					12	Т

траур.													
Тема № 12. Єврейська мораль	14	4	4			6	14		2			12	У
Разом – зм. модуль 2	60	14	16			30	60	2	4			54	
Усього годин	120	30	30			60	120	6	6			108	

5. Форми контролю: усне опитування – У
 контрольні роботи – КР
 перевірка конспектів – ПК
 тестування – Т
 колоквиум – К

6. Теми лекційних занять

№	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		денна форма	заочна форма	
1	Тема № 1. Вступ до курсу. Основні поняття.	2	2	
2	Тема № 2. Середньовічна кодифікація єврейського права.	2		
3	Тема № 3. Календар євреїв, історичний зміст і біблійна основа єврейських свят.	2		
4	Тема № 4. Філософське осмислення змісту свят та їхнє значення у житті єврейського народу.	2	2	
5	Тема № 5. Поняття та класифікація заповідей.	2		
6	Тема № 6. Заповіді благодійність та милосердя.	2		
7	Тема № 7. Характерні риси єврейського дому.	4		
8	Тема № 8. Життєвий цикл.	2	2	
9	Тема № 9. Єврейські книги.	2		
10	Тема № 10. Шлюб.	2		
11	Тема № 11. Смерть та траур.	4		
12	Тема № 12. Єврейська мораль	4		
Всього годин		30	6	

7. Теми практичних занять

№	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		денна форма	заочна форма	
1	Тема № 1. Вступ до курсу. Основні поняття.	2		4/-
2	Тема № 2. Середньовічна кодифікація єврейського права.	2		4/-
3	Тема № 3. Календар євреїв, історичний зміст і біблійна основа єврейських свят.	2		4/-
4	Тема № 4. Філософське осмислення змісту свят та їхнє значення у житті єврейського народу.	2		4/-
5	Тема № 5. Поняття та класифікація заповідей.	2		4/-
6	Тема № 6. Заповіді благодійність та милосердя.	2		4/-

7	Тема № 7. Характерні риси єврейського дому.	2	2	4/4
8	Тема № 8. Життєвий цикл.	2		4/-
9	Тема № 9. Єврейські книги.	2	2	4/4
10	Тема № 10. Шлюб.	4		8/-
11	Тема № 11. Смерть та траур.	4		8/-
12	Тема № 12. Єврейська мораль	4	2	8/4
Всього годин		50	4	50/8

8. Теми семінарських занять

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Обсяг у годинах		Максим. кіл-ть балів
		Денна форма	Заочна форма	
1	Тема № 1. Вступ до курсу. Основні поняття.	4	7	
2	Тема № 2. Середньовічна кодифікація єврейського права.	4	7	
3	Тема № 3. Календар євреїв, історичний зміст і біблійна основа єврейських свят.	4	8	
4	Тема № 4. Філософське осмислення змісту свят та їхнє значення у житті єврейського народу.	4	8	
5	Тема № 5. Поняття та класифікація заповідей.	4	8	
6	Тема № 6. Заповіді благодійність та милосердя.	4	8	
7	Тема № 7. Характерні риси єврейського дому.	6	8	
8	Тема № 8. Життєвий цикл.	6	10	
9	Тема № 9. Єврейські книги.	6	10	
10	Тема № 10. Шлюб.	6	10	
11	Тема № 11. Смерть та траур.	6	12	
12	Тема № 12. Єврейська мораль	6	12	
Усього годин		60	108	

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Есе на тему: Традиції на єврейські свята, єврейська кухня:

1. Новий рік
2. Йом-Кіпур
3. Ханука
4. Пурим
5. Песах (Великдень)
6. Весільний обряд
7. Події для нареченого і нареченої
8. Похорон

7. ІНДИВІДУАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНА РОБОТА

Орієнтовні теми рефератів

Українські євреї

Самостійна робота студентів (заочна)																
7	7	8	8	8	8	8	10	10	10	12	12					

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів застосовуються такі методи:

- **методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **методи письмового контролю:** модульне письмове тестування;
- **методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Таблиця 8.2

Таблиця відповідності шкали оцінювання ECTS з національною системою оцінювання в Україні

Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	За національною системою	Оцінка за шкалою інституту
A	ВІДМІННО – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	відмінно	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих грубих помилок	добре	82-89
C	ДОБРЕ – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок		75-81
D	ЗАДОВІЛЬНО – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	задовільно	69-74
E	ДОСТАТНЬО – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)		60-68
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	незадовільно	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО - з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни		1-34

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

– *Словесні*: лекція (традиційна, проблемна, лекція-пресконференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

– *Наочні*: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

– *Практичні*: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

Методи навчання відповідно до програмних результатів:

ПРН 8 – індивідуальні роботи, метод проектів; «коло ідей», «мозковий штурм»;

ПРН 10 – навчальна дискусія; робота в малих групах;

ПРН 13 – «коло ідей», «мозковий штурм», «займи позицію», «навчаючись-учусь», рольова гра.

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- опорні конспекти лекцій;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- засоби підсумкового контролю (комплект друкованих завдань для екзамену).

11. ЗАПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Від традиції до модерну: євреї Російської імперії в "довгому" XIX столітті
2. Правова емансипація євреїв Габсбурзької монархії 1772-1914
3. Євреї Центрально-Східної Європи: модернізація і націоналізм у XIX – XX сторіччях
4. Традиційна єврейська культура: людина, звичаї, діяльність
5. Модерна культура їдиш
6. Українсько-єврейські взаємини в Галичині та Західній Волині між двома світовими війнами

ЛІТЕРАТУРА

Рекомендована література:

1. Альбертон Н. Н. Медицина и врачебная этика в трудах Рамбама. Перевод с английского. Пер., 1997. 160 с.
2. Бернсон В. П. Женский вопрос и брачное право по Талмуду: С прибавлением главы «Что такое Талмуд?» Киев, 1892. 14 с. + 146 с.
3. Вапцал Ш. Кашрут. Практич. руководство по соблюдению евр. диетарных законов. Пер. с англ. Иер., 1975. 122 с.
4. Визель Э. Рассыпанные искры: Образы и предание о хасидских учителях. Перевод с английского. М. — Иер, 1999. 240 с.
5. Гилберт М. Атлас по истории еврейского народа. Перевод с английского. Иер., 1990. 164 с.
6. Гринберг Э. Евреи в странах мира: Справочник. Иер., 1997. 256 с.

7. Гринберг Б. Традиционный еврейский дом. Перевод с английского. М. — Иер., 1998. 454 с.
8. Диспут Нахманида / Перевод с иврита и комментарии Б. Хаскелевича. Иер. — М., 1992, 79 с.
9. Дейчер Х., Пастернак-Беэри Ш. Бар-Мицва: Книга для семейного чтения. Перевод с английского. Иер. — М., 1993. 90 с.
10. Еврейские мудрецы Со времен Мишны и до наших дней. Иерусалим:Шву Ами; 2008. - 640 с.
11. Живая Тора. Пятикнижие Моисея с комментарием раввина Арье Каплана, основанным на традиционных еврейских источниках. Н.-Й. — Иер., 1998. 752 с.
12. Капер С. Руководство по благословениям. Рабби Шнеур-Залман из Ляд/Сендер Капер - М.: Лехаим; 2009. - 208 с.
13. Кармель А. Иудаизм. Еврейский образ жизни. Обоснования и пояснения. Иер., 1994. 424 с.
14. Козодой Р. Еврейские праздники. Перевод с английского. Иер., 1988. 286 с.
15. Кицур Шулхан Арух: (Краткий свод законов еврейского образа жизни) / Составитель и переводчик Й. Векслер. Т. 1-2. Иер., 1994-1996.
16. Лау И. М. Практика иудаизма: В свете Устной Торы. Перевод с иврита. Иер., 1991. 459 с.
17. Литература Агады / Составление и редакция И. Бегуна, Х. Корзаковой; вступительная статья профессора А. Шинана. Иер. — М., 1999. 384 с.
18. Рабби Моше бен Маймон. Мишне Тора (Кодекс Маймонида): Книга «Судьи». - М.: Книжники; Лехаим; 2011. - 736 с.
19. Телушкин Й. Еврейский мир: (Важнейшие знания о еврейском народе, его истории и религии). Перевод с английского. М. — Иер., 1998, 574 с.
20. Трактат Авот с новым русским переводом и избранными комментариями выдающихся еврейских мыслителей от Раши до последнего Любавичского Ребе. Иер., 1999. 176 с.
21. Штейнзальц А. Роза о тринадцати лепестках. Перевод с английского. Иер. — М., 1990. 220 с.
22. Элияу Ки-Тов. Книга нашего наследия. Еврейский календар, его памятные даты и их значение. В 2-х томах. Иер., 1991-1998.
23. Элон М. Еврейское право: История, источники, принципы. Сокращенный перевод с иврита. Части 1-2. Иер., 1989-1998.

Рекомендовані інтернет-ресурси:

1. www.istok.ru (Єврейський освітній центр «Джерело»).
2. www.judaicaru.org (Інститут вивчення іудаїзму під керівництвом р. Адіна Штейнзальця).
3. www.lookstein.daat.ac.il/russian (Центр єврейського виховання у діаспорі ім. р. Джозефа Лукштейна).
4. www.jewish.ru (Глобальний єврейський Інтернет-ресурс).
5. www.machanaim.org (Цент «Маханаїм»).
6. www.ru.chabad.org (Іудаїзм з хасидської точки зору).